

Tomas Ohlin är fil lic, han har ett industriellt förflutet och har varit sekreterare i offentliga datautredningar. Han är också folkpartiets ledamot i Datadelegationen. Numera är han verksam som konsult.

zofreni Televerket, däremot, klarar tydligen rollen att vara både myndighet och affärsforetag med glans.

Att nära nog samtliga andra nationella televerk gått på knä inför uppgiften, är uppenbarligen okänt för regeringen.

□ Konkurrens

Tekniskt sett sker för närvarande förvisso en integration mellan olika typer av datakommunikation och databehandling. Organisatoriskt är det emellertid en betydande skillnad mellan att ha nätansvar och att ägna sig åt terminalförsäljning.

Vårt televerk bör ägna sig åt det förra och lämna det senare åt marknaden.

Det är sannerligen en kvalificerad uppgift att ha ansvar för ett allmänt datanät. Särskilt stimulerande blir det förstås om man finner sig verka på en marknad av fungerande konkurrens.

Det vore nyttigt för televerket att bekanta sig med detta. Verkligheten kommer nog annars rätt snart som en överraskning.

Televerkets nät får ju inom kort ökad konkurrens av Tele-X, och av olika privata initiativ som i första hand baserar sig på kabel-teve.

Andra kommer sedan till. Och det är bra.

Televerket bygger nu ut sina nät så snabbt att försprånget ska bli ointagligt. Det är mindre bra.

□ Digitala tjänster

Våra telenät har av hävd varit en

Teckning KAIANDERS SEMPLER

Vem behöves televerkets utbyggda digitala datanät?

Televerket har fått klartecken från regeringen för en kraftig satsning på utbyggnad av ett digitalt datanät på nivån Mbit/s. Närmare 25 miljarder kronor på tre år.

Ibland finns det tydligen pengar. Men var finns marknaden?

Det undrar Tomas Ohlin, Bromma.

Mot en gemensam borgerlighet (c + fp + m) antog riksdagens majoritet (s + vpk) i början av juni en proposition om telepolitiken. I den lovordades televerket i höga tonarter.

"Televerket har hittills mycket väl fyllt sin telepolitiska uppgift. En bidragande orsak till detta är att verket arbetat på hela telekommunikationsområdet, dvs inom både nät- och terminalområdet, och både som tillhandahållare, användare och tillverkare."

Denna mångfasetterade personlighet skulle ge de flesta svår schi-

national tillgång att glädjas åt. Kritiken mot televerkets olika aktiviteter har på senare tid vuxit till höga tonarter. Jag har personligen lyssnat på detta med förvåning. Hur kan man dra på sig så intensiv kritik så snabbt? Vart

syftar televerket? Är det fråga om självplågeri?

Televerkets digitala tjänster håller nu på att byggas ut för fullt. 64 kbit/s-nätet skulle visserligen vara i fullt sving 1986. Nu heter det 1987, men OK. Här har vi ändå en kapacitet som snart kommer att bli till stor glädje för många.

Vår industri kan lokalisera producerande enheter på avstånd från stora geografiska centra, och på andra sätt knyta ihop spridda enheter.

Låt oss nu hoppas att användningskostnaderna blir rimliga.

Vi får nöja oss med att säga "hoppas". Någon fungerande nät-konkurrens har vi ännu inte att lita till som press på pris och prestanda.

De digitala 64 kbit/s inväntas alltså varmt av industrin, här ser man tillämpningar som verkligen kommer att kunna använda denna kapacitet.

□ Kraftig satsning

Större är tveksamheten kring utbyggnaden av nättjänster på nivån Mbit/s.

Även här har regeringen emellertid givit televerket klartecken för en kraftig satsning.

Riksdagen har sedan - i propositionen nyligen - skrivit under på än starkare uttalanden i samma riktning.

Ibland finns det uppenbarligen gott om pengar i vårt land.

Närmare 25 miljarder på tre år till televerket - det må tydligen vara hänt.

I andra sammanhang - tex kring kulturella anslag för opera eller teater, som minsann kan ha stort kreativt värde - flyttar regeringens enstaka tusenlappar med pincett.

Vad händer nu egentligen på bredbandsområdet? Först kommer vi att kunna koppla ihop flera kanaler om vardera 64 kbit/s.

På så vis kan man växla upp sig i det tidigare gränsområdet mellan 64 kbit/s och 2Mbit/s.

Och på nivån över 2Mbit/s kommer de optiska fibrerna väl till sin rätt.

Här finns naturligtvis betydande industriella intressen med i spelet.

Det är viktigt att dessa intressen får möjlighet att skaffa sig praktiska erfarenheter.

Men var finns Mbit-marknaden?

□ Överkapacitet

Mitt intryck från en specialistferens i London nyligen är att det är avväntande på många håll världen.

Bredband är naturligtvis bra för teve och för videokonferenser. Men sedan?

Dessutom finns den ökade konkurrensen från smalbandssättet. Där kommer allt effektivare tel-

för signalkompression. Resultatet är att allt mer information överförs på smalband. Så någon gång kan det bli vanlig teve kl-

- låt vara att upplösningen är inte är tillfredsställande.

Ivrigt att leta tillämpningar för bredband är stor på många håll.

Televerket har i om tagit stora bandsformer som videotext till de.

Vid många tillfällen har televerket tidigare deklarerat sådan datakommunikation är ointressant i större skala, trots några av oss påstått motsatsen.

byter man kappa. Alla tillämpningar som kan öka nätbelastningen är nu viktiga.

Ett skäl till denna omsvängning är att man börjar tveka om talet i nätutbyggnaden. Särskilt gäller detta bredband. Hur stor är ris-

for att en betydande överkapacitet kommer att finnas i början av 1990-talet?

Det är naturligtvis bättre att överkapacitet än med motsatsen. Men det är också fråga om hur användas de pengar som finns på ett rimligt sätt.

Televerket har hittills haft regeringens carte blanche när det gäller att bedöma investeringsbehovet. Skulle man missa kraftigt i marknadsanalysen, skadas förtroendet ytterligare.

Tillgängligheten för våra televerk är allt viktigare. Men på vilket sätt - där skiljer sig de politiska värderingarna. En central styrning eller en socialt styrd veten marknad.

Tomas Ohlin
Bromma